

СЕКЦІЯ 9.

ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

Нотевська Юлія Сергіївна, здобувачка вищої освіти ветеринарного факультету
Одеський державний аграрний університет, Україна

Науковий керівник: Тарасенко Людмила Олексіївна, доктор вет. наук,
професор кафедри інфекційної патології, біобезпеки та ветеринарно-санітарного
інспектування ім. професора В. Я. Атамася
Одеський державний аграрний університет, Україна

ГІГІЄНА ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В УМОВАХ ІНТЕНСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Проблемам теплового комфортного середовища великої рогатої худоби в останні десятиліття приділяється значна увага, особливо з точки зору терморегулюючих здібностей великої рогатої худоби. Сучасні молочні корови дають дуже високі надої, тому вони перебувають у стані метаболічного стресу. Щоб виробництво молока було максимально ефективним, умови утримання повинні зменшити будь-який додатковий стрес, пов'язаний з мікрокліматом всередині корівників.

Тепловий стан внутрішнього середовища характеризується постійною зміною температури і вологості, що впливає на психічний і фізичний стан тварини в сільськогосподарських будівлях. Існують невеликі відмінності між рекомендаціями в опублікованих статтях і книгах про оптимальні параметри внутрішнього середовища, головним чином, температури і вологості повітря. Тим не менш, можна зробити висновок, що необхідними оптимальними температурами для корівника є 10-20 °C (мінімум 2 °C, максимум 25 °C). У доїльному залі в зимовий період оптимально 14-16 °C (мінімум 10 °C), в літній період оптимальна температура в межах 14-22 °C (максимум 26 °C). Ці рекомендовані значення температури зазвичай доповнюються рекомендацією відповідних вентиляційних систем [1].

На тепловий стан середовища в приміщенні впливає також відносна вологість повітря. Високий вміст водяної пари в повітрі знижує можливість охолодження тіла шляхом випаровування. Він може викликати тепловий стрес вже при відносно низькій температурі внутрішнього середовища. Відносна вологість повітря в ідеалі повинна знаходитися в межах 70-80%. Тривала витримка відносної вологості повітря вище 85% негативно впливає на тварин та апарати і може пошкодити елементи будівель [2].

Вплив комбінацій температури і вологості закладено в температурно-вологісний індекс (ТНІ). Цей індекс широко використовується для опису теплового стресу. Значення ТНІ нижче 70 вважається комфортним для великої рогатої худоби. ТНІ в межах 70-78 вважається стресовим, а значення вище 78 викликають сильні страждання [3].

Таким чином, велика рогата худоба завдяки своїй здатності до терморегуляції може краще пристосовуватися до нижчої температури повітря і важче переносити високі температури.

Зниження статусу комфортності тварин, порушення параметрів мікроклімату впливає на якість і безпечність продукції-сировини. Якість молочної сировини регулюється національним нормативним документом ДСТУ 3662:2018 «Молоко - сировина коров'яче. Технічні умови». Низький вміст соматичних клітин, незначне бактеріальне обсіменіння, відсутність патогенних для людини мікроорганізмів і токсичних речовин характеризують високоякісне сире молоко. Здоров'я вимені лактуючих корів відіграє важливу роль. Світовий досвід та вітчизняна практика свідчать, що впровадження «Протоколу доїння» у господарстві, дотримання чіткої послідовності дій є обов'язковою умовою запобігання захворюванням молочної залози [4].

Особлива увага приділяється прийомам гігієни вимені, яка полягає в обробці вимені миючими розчинами перед доїнням та консервації соскового каналу плівкоутворювачами. Це є частиною комплексного плану боротьби з маститом у корів. Комерційні підприємства відповідають на запити спеціалістів молочного скотарства широким асортиментом різноманітних засобів для догляду за вим'ям. Завдяки наявності на ринку великої кількості засобів для гігієни вимені, різних способів їх застосування, рекомендацій та відгуків практиків, наукових публікацій, наявності чисельної літератури щодо вивчення впливу дезінфікуючих засобів для санації шкіри лактуючих корів на організм тварин, значна кількість питань стосовно переддоїльної та післядоїльної гігієни вимені досі залишається невирішеною. Актуальним залишається питання вибору та застосування дезінфікуючих засобів, контролю їхнього обігу та використання на молочних фермах, нешкідливості для тварин, що безпосередньо впливає на процес отримання якісного та безпечного молока [5].

Список використаних джерел:

1. Rajaniemi, M., M. Turunen, & Ahokas, J. 2015. Direct energy consumption and saving possibilities in milk production. *Agronomy Research* 13, 261–268.
2. Papez, J. & Kic, P. 2015. Heating and ventilation in milking parlours. *Agronomy Research* 13, 245–252.
3. Zejdova, P., Chladek, G. & Falta, D. 2014. *Influence of stable environment on behaviour and milk production of dairy cows*. Mendel University, Brno, 26 pp.
4. Sokoluk, V., Dukhnytsky, V., Krupelnytsky, T., Ligomina, I., Revunets, A., & Prus, V. (2022). Influence of technological factors on milk quality indicators. *Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary sciences*, 24(105), 37–43.
5. Muzyka, V. P., Stetsko, T. I., Panych, O. P., Atamanyuk, I. E., Chaykovska, O. I., Kalinina, O. Y., & Uhryn, H. P. (2021). Disinfectants for sanitary treatment of the skin of the elder of lacting cows. *Scientific and Technical Bulletin of State Scientific Research Control Institute of Veterinary Medical Products and Fodder Additives and Institute of Animal Biology*, 22(1), 169–174.

